

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DRŽAVNI PROGRAM ZA OBVLADOVANJE
SLADKORNE BOLEZNI 2020-30

Nosečnostna sladkorna bolezen

Draženka Pongrac Barlovič, Melita Cajhen, Lili Steblovnik,
Barbara Jemec Zalar, Ana Munda, Nataša Medved

13. Nacionalna konferenca o sladkorni bolezni
15. november 2022

NOSEČNOSTNA SLADKORNA BOLEZEN

Zvišan krvni sladkor med nosečnostjo, ki izzveni s porodom; nastane zaradi hormonskih sprememb in ob genetski nagnjenosti

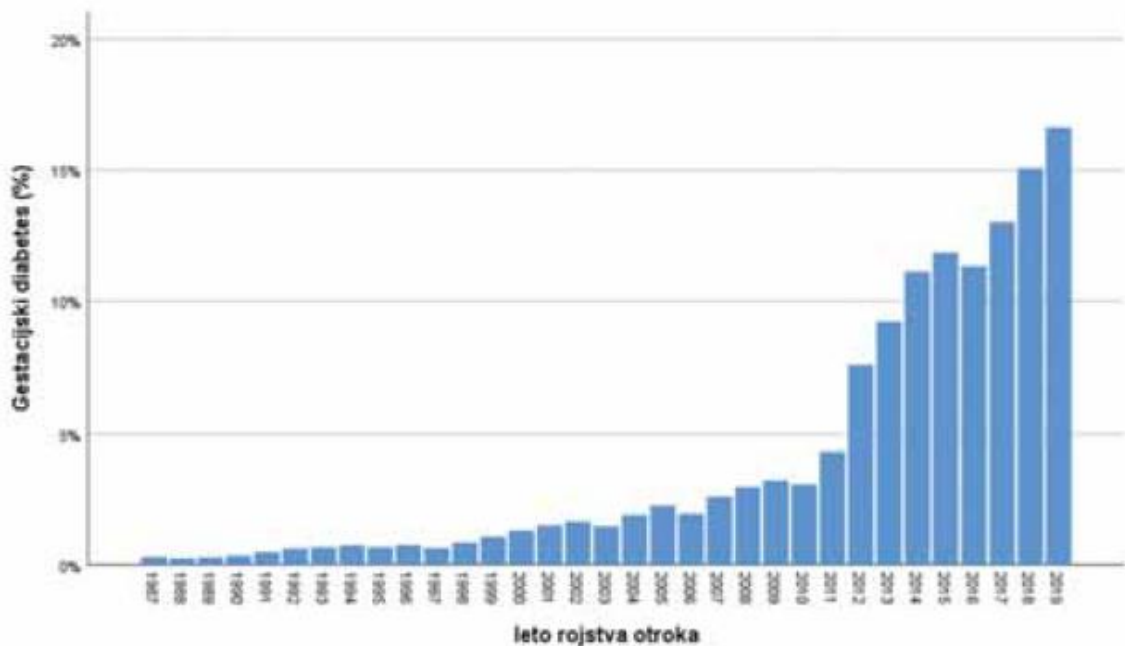

NOSEČNOSTNA SLADKORNA BOLEZEN

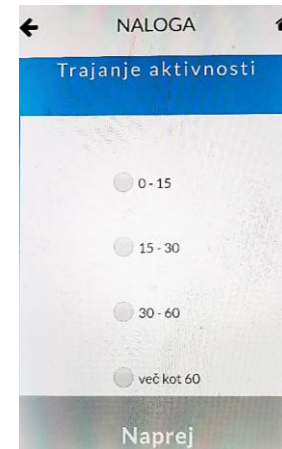
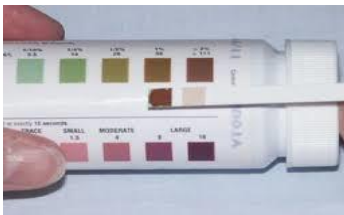
NOSEČNOSTNA SLADKORNA BOLEZEN

Incidenca NSB po letih v Sloveniji

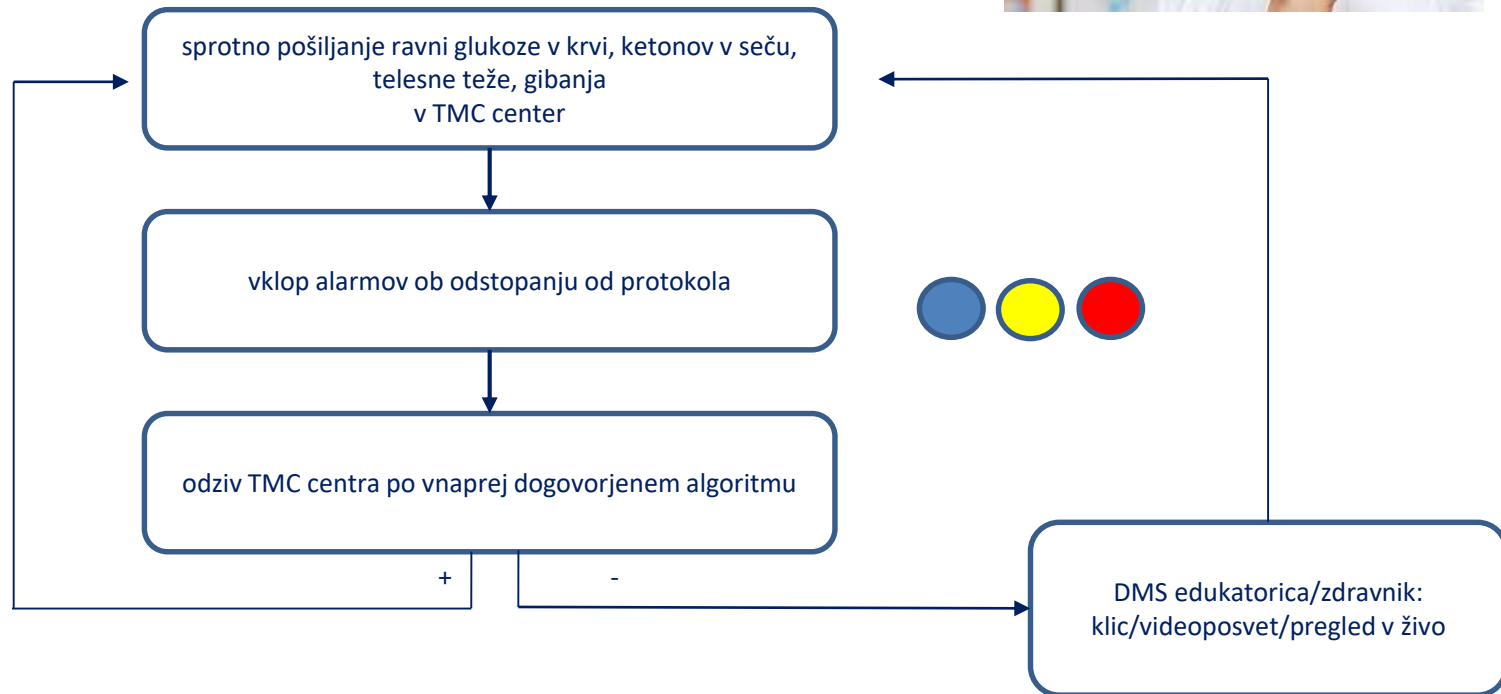

Kaj je novega?

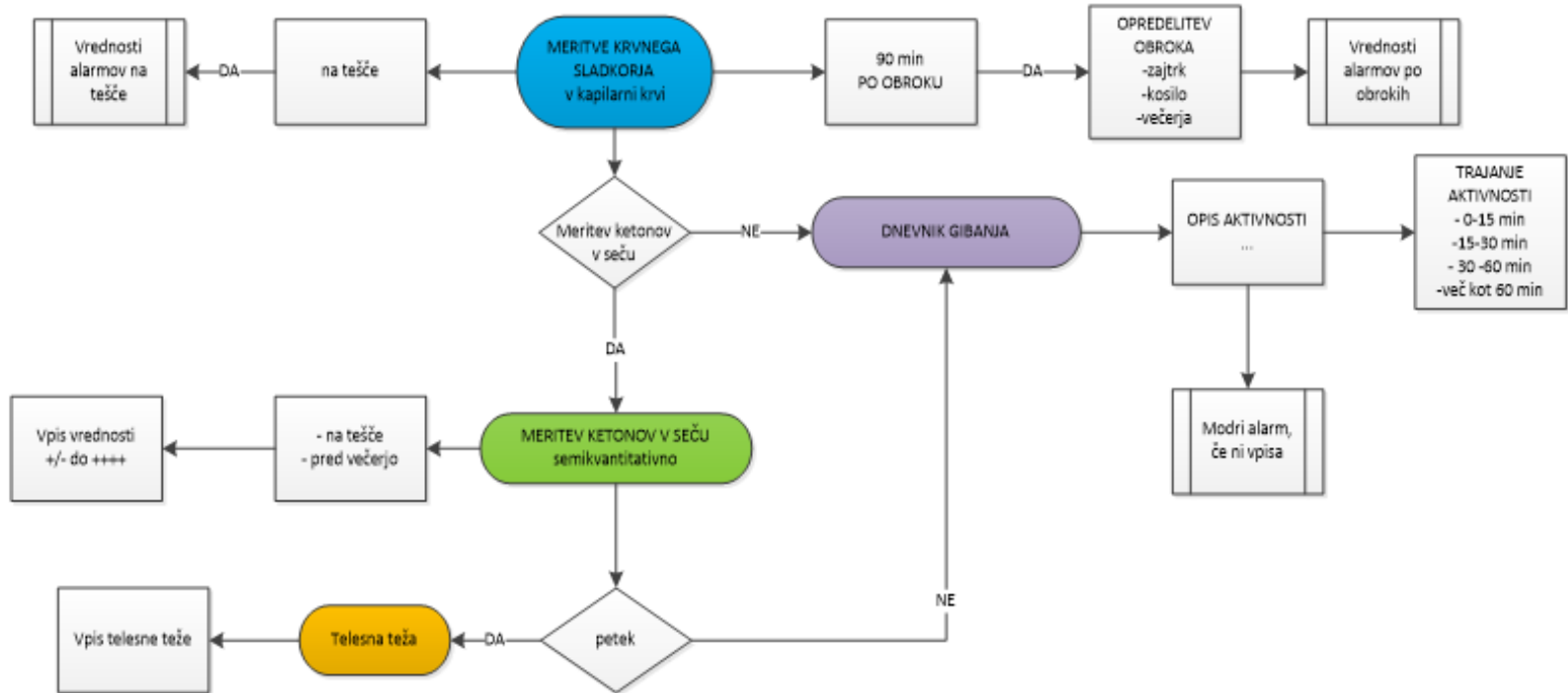
Telemedicinska obravnava s pomočjo TMC centra UKC Ljubljana

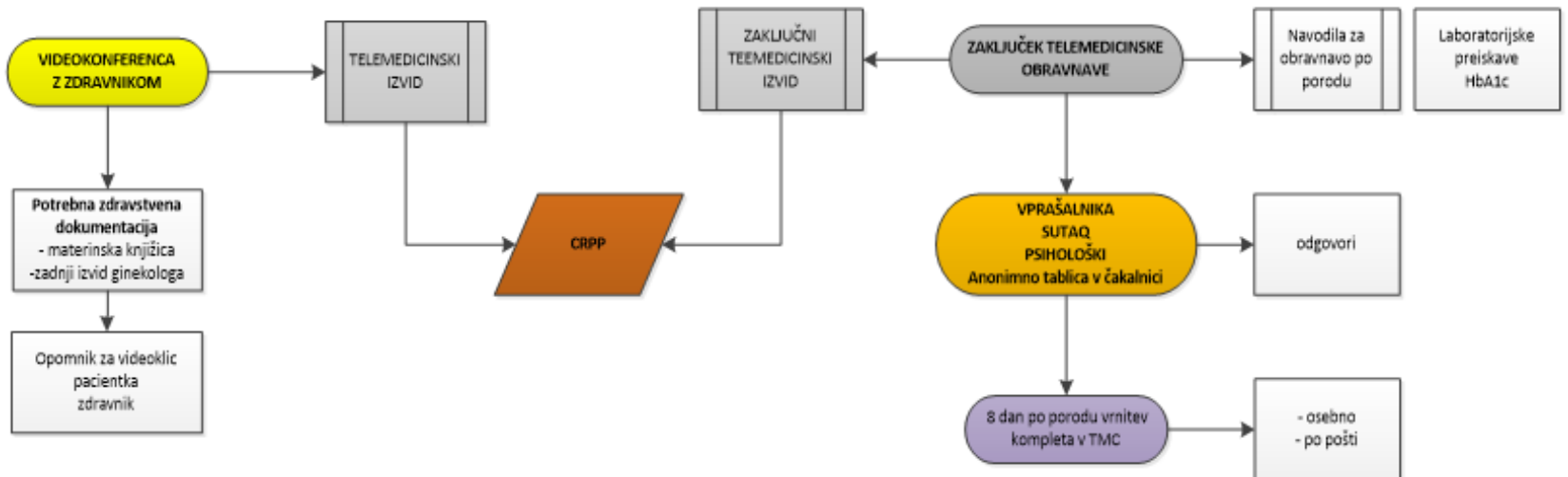
Načrt TMC spremljanja nosečnice

DNEVNE MERITVE PROTOKOL KRVNI SLADKOR

MESEČNO SPREMLJANJE

ZAKLJUČNI PREGLED V DIABETOLOŠKI AMBULANTI 35-37 teden nosečnosti

Pregled - izpolnjeni protokoli

UKCL Nosečnice z diabetesom (UKC Ljubljana)

Filter

Osnovni meni

Pregled

Video klici

Sporočila skupine

pacientov

Najdi pacienta

Ustvari pacienta

Vse opombe za mojo

ekipo

			040786976					
			040468634					
			040906892					
			041964009					
			038699180					
			040819347					
			042545335					
			047323125					
			040986342					
			040012016					
			041553640					
			042238211					
			041883057					
			055042085					

Obdobje: Vse | 1 teden | 1 mesec | 3 mesece | 1 leto | Izberi obdobje

Vprašanje ali meritev	8.11. 21:11	8.11. 21:11	8.11. 17:53	8.11. 12:38	8.11. 10:10	7.11. 22:04	7.11. 22:04	7.11. 16:01	7.11. 12:23	7.11. 9:47	6.11. 20:54	6.11. 20:54	6.11. 15:31	6.11. 12:51	6.11. 9:02	6.11. 9:02	5.11. 19:29	5.11. 19:28	
Izberite... ▾																			
Teža															86,7				
Krvni sladkor po večerji (mmol/L)		4,9					4,7					4,6							4,7
Aktivnost - opis		Hoja					Hoja					Hoja							Hoja
Aktivnost - trajanje		15 - 30					0 - 15					15 - 30							0 - 15
Aktivnost - razporeditev		Enakomerno čez cel dan					Enakomerno čez cel dan					Enakomerno čez cel dan							Enakomerno čez cel dan
Ketoni	1					1					1							1	
Ketoni pred večerjo	1					1					1							1	
Krvni sladkor po kosilu (mmol/L)			4,8					5,0					5,1						
Krvni sladkor po zajtrku (mmol/L)				5,1					5,7					4,6					
Krvni sladkor pred zajtrkom (mmol/L)					4,9					4,6							4,5		
Ketoni					1					1							1		

Osnovni meni

- Pregled
- Video klici
- Sporočila skupine pacientov
- Najdi pacienta
- Ustvari pacienta
- Vse opombe za mojo ekipo

Vse opombe za mojo ekipo

Pacient	Opomba	Tip	Datum opombe	Datum opomnika	Sem opombo že videl/videla?
	poslano 4.11.	Normalno	09.11.2020 17:02		Ne
	za dostavo izvidov poskrbijo nosečnice same.	Normalno	09.11.2020 17:01		Ne
	ne, nismo. so bile poslane (4.11.).	Normalno	09.11.2020 16:57		Ne
	Za TMC: danes ne uspeva vzpostaviti klica (ne video, ne po tel.). Prosim za ponovni opomnik, planiram videoklic za v čet 12.11. med 11. in 12h.	Normalno	09.11.2020 15:05		Ne
	opraviva videoposvet. dete manjše. redne meritve!	Normalno	09.11.2020 15:01		Ne
	za TMC: danes na zadnjem pregledu pred porodom, vse bp. prosim za zadnje vprašalnike.	Normalno	09.11.2020 11:40		Ne
	Za DR. :Pozdravljeni! Zadnje čase imam pred večerjo večkrat ketone. Kaj delam narobe, saj se diete bolj držim kot prej in ko skoraj nisem imela povišanih? Lp	Normalno	09.11.2020 10:04		Ne
	za TMC: danes prišla na načrtovani (zadnji) pregled. otrok večji, glukoza bp. Gibanje. Prosim, da ji pošljete zadnje vprašalnike.	Normalno	09.11.2020 09:23		Ne
	DMS : danes KS na tešče 3,1 morda bi jo poklicali?	Normalno	06.11.2020 11:43		Ne
	DR :Pozdravljeni. Zaradi nepojasnjenih močnih bolečin na desni strani,pod prsmi,sem ze cel dan na urgenci. Sedaj so me poslali naprej se na ginekolosko kliniko,zato danes zal ne bom mogla opraviti video klica. Hvala za razumevanje! Anja Kovač	Pomembno	05.11.2020 12:51		Ne

TELEMEDICINSKO SPREMLJANJE NOSEČNIC Z NSB

- Nižja koncentracija glukoze v TMC vodeni skupini nosečnic
- Manj žensk s prekomernim porastom telesne teže med nosečnostjo
- Manj žensk potrebovalo zdravljenje z inzulinom (13 vs. 25%)
 - Manj potrebnih porodov s carskim rezom (17 vs. 35%)

* 11% žensk : ni kontakta → optimalizacija algoritma spremljanja

NOVE SLOVENSKE SMERNICE

Slovenske smernice za klinično obravnavo sladkorne bolezni tipa 2, leto 2022

UVOD

1. STRATEGIJE ZA IZBOLJŠANJE OSKRBE

Jelka Zaletel, Milivoj Piletič

2. ZGODNJE ODKRIVANJE IN PREPREČEVANJE MEJNE BAZALNE GLIKEMIJE, MOTENE TOLERANCE ZA GLUKOZO IN SLADKORNE BOLEZNI TIPA 2

Mateja Bulc, Davorina Petek, Jelka Zaletel

3. DIAGNOZA

Nadan Gregorič, Maja Ravnik Oblak

4. EDUKACIJA

Jana Klavs v sodelovanju s člani Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji

5. NEFARMAKOLOŠKO ZDRAVLJENJE

Aleš Skvarča, Špela Volčanšek

6. ZDRAVLJENJE HIPERGLIKEMIJE Z ZDRAVILI

Andrej Janež

7. HIPOGLIKEMIJA

Draženka Pongrac Barlovič, Jana Klavs

www.endodiab.si

Predstavitev: Medicinska fakulteta, 16.6.2022

POGLOBLJEN ŠTUDIJ...

Speaking: Mojca Lunder

Miro

Participants (17)

- MJ Modrag Janić
- MJ Mojca Lunder
- AU Ajda Urbas
- BJ barbara jameczalar
- B Brina
- DB Drazenka Pongrac Barlovic
- EK Elena Kuzmina
- KJ Karmen Janša
- KZ Klara Zorko
- MP maja Navodnik Preloznik
- M maja.ravnik
- M Miro
- MM Mojca Mir
- NG Nadan Gregorič
- SV Spela Volcansek
- TT Tončka Trop
- Z živa

Bolniki s sladkorno boleznijo potrebujejo ambulantno oskrbo, primarno obravnavi i bolnika s kronično boleznijo, ki se bistveno razlikuje od obravnave bolnikov z akutnimi stanji. Organizacija oskrbe mora biti usklajevana, usredotočena na bolnika in njegovo prejšnja. Osebi s sladkorno boleznijo je potrebno zagotoviti dolgotrajno, celovito in prilagojeno delovanje. Ambulantna oskrba sladkorne bolezni in spremljajoči bolezni, kot so: **Diabetes mellitus** izvaja ustrezno usposobljena zdravstvena delovna skupina (tim), ki pridobiva znanje s stalnim izobraževanjem in pri delu upošteva vedno naj strokovnejše smernice in usposobljenosti. Organizacija ambulantne oskrbe mora biti usklajena in prilagojena posameznemu osebi s sladkorno boleznijo, ki je v srednjih obdobjih in se zaveda svoje aktivne vloge pri zdravljenju sladkorne bolezni.

PRIPOROČILA

- Ob prvi obravnavi bolnika osebe s sladkorno boleznijo (nevoščite ali že znane) je potrebna celostna diagnostična obravnava za opredelitev sladkorne bolezni, odkritje prisotnosti zapletov sladkorne bolezni, opredelitev prehodnega zdravljenja in ugotovitev glukoze pri bolnikih osebah, ki že upoštevajo znane smernice sladkorne bolezni (Tabela). Na podlagi pridobljenih podatkov se oblikuje personalni plan obvladovanja sladkorne bolezni in nadaljnjih ambulantnih obravnav osebe s sladkorno boleznijo, upoštevajoč posledice za nadaljnjo oskrbo. (4) (E*, D).
- Trajna ambulantna oskrba bolnika osebe s sladkorno boleznijo je namenjena vzdrževanju dolgoročne dobre presnovne uspešnosti in analizi in kronični zagotovitvi, oobsega

Speaking: Drazenka Pongrac Barlovic

Participants (15)

- MJ Modrag Janić
- AU Ajda Urbas
- BJ barbara jameczalar
- B Brina
- DB Drazenka Pongrac Barlovic
- EK Elena Kuzmina
- KJ Karmen Janša
- KZ Klara Zorko
- MP maja Navodnik Preloznik
- ML Mojca Lunder
- NG Nadan Gregorič
- S snezana
- SV Spela Volcansek
- TT Tončka Trop
- Z živa

Klara Zorko

snezana

Spela Volcansek

Tončka Trop

živa

TESNO SODELOVANJE...

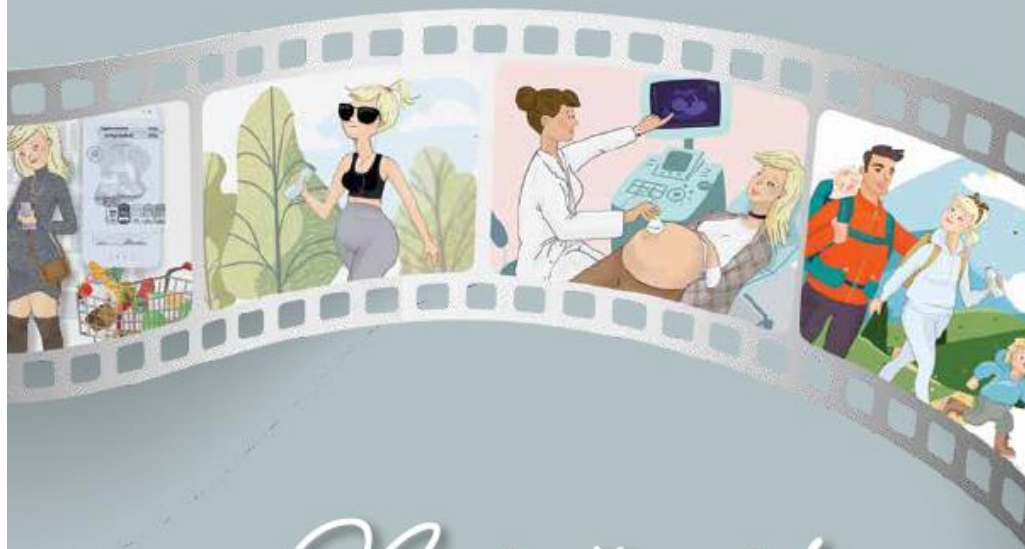
- Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni Interna klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana
- Diabetološko združenje Slovenije
- Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji pri Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov
- Katedra za družinsko medicino Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani
- KO za hipertenzijo UKC Ljubljana
- KO za žilne bolezni UKC Ljubljana
- KO za kardiologijo UKC Ljubljana
- Nefrološki oddelek, UKC Maribor
- KO za abdominalno kirurgijo, UKC Ljubljana
- Infekcijska klinika, UKC Ljubljana
- Nevrološka klinika, UKC Ljubljana
- Ginekološka klinika, UKC Ljubljana
- Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in bolezni presnove, Pediatrična klinika, UKC Ljubljana
- Nacionalni inštitut za javno zdravje
- In še....

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Univerza v Ljubljani
Medicinska fakulteta

Nosečnostna

SLADKORNA BOLEZEN

Izbrana poglavja

DRAŽENKA PONGRAC BARLOVIČ
LILI STEBLOVNIK

POTEK NOSEČNOSTNE SLADKORNE BOLEZNI

FOKUS: Kaj pa po porodu?

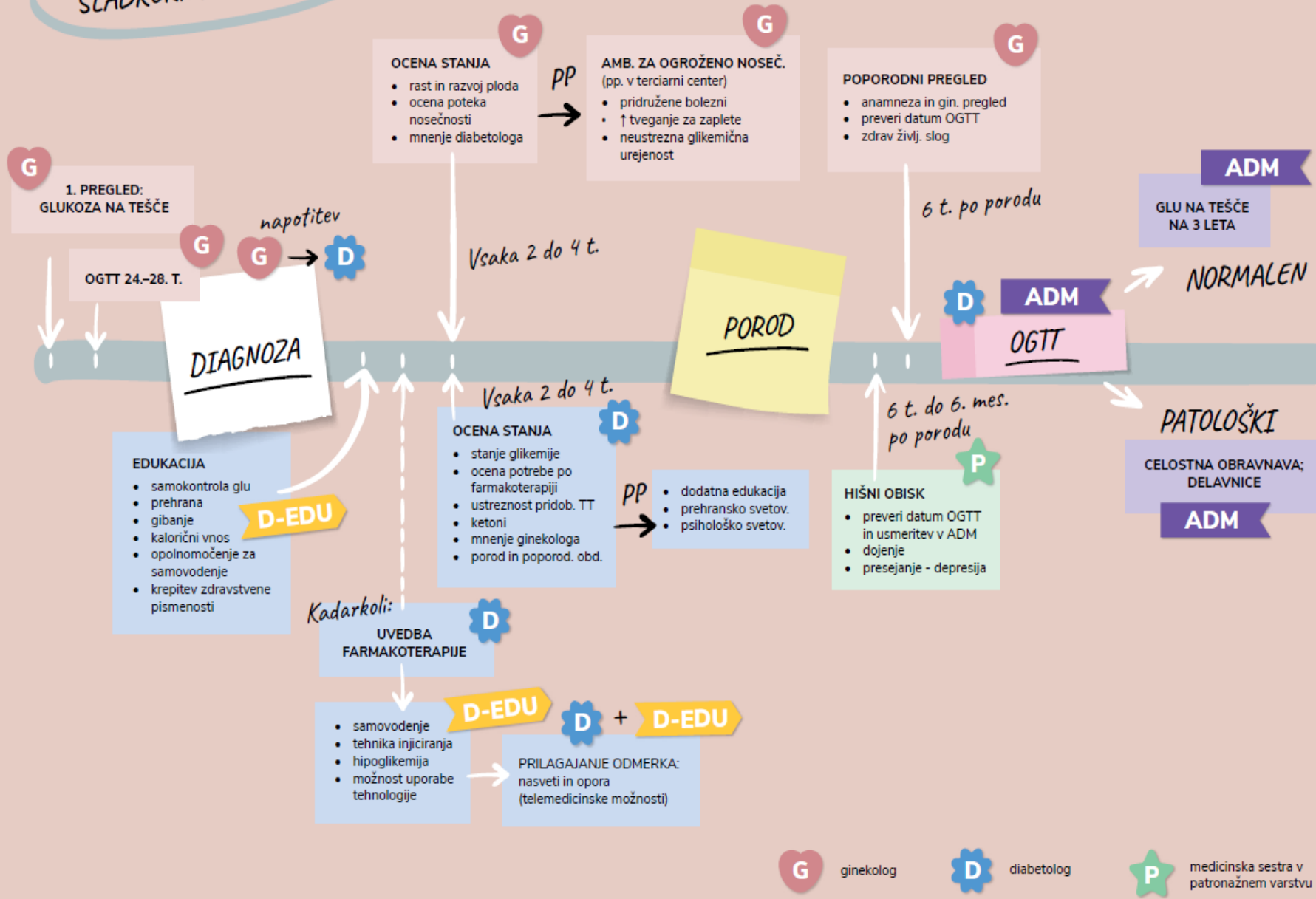
ZAHVALA

Ministrstvu za zdravje Republike Slovenije za podporo pri projektu »Razvoj enotnega modela oskrbe žensk z nosečnostno sladkorno boleznijo po porodu v Sloveniji« v sklopu projekta Zbornice zdravstvene nege o razvoju edukacijskih programov na sekundarnem nivoju (PEOS), katerega člani so:

- Andreja Krajnc, predstavnica Sekcije patronažnih sester v Sloveniji
- Barbara Bukovnik, predstavnica DMS v ambulantah družinske medicine (referenčnih ambulantah), predsednica sekcije MS in ZT v družinski medicini
- Mojca Vidmar, predstavnica DMS v Centrih za krepitev zdravja
- Nataša Medved, predstavnica NIJZ
- Melita Cajhen, predstavnica DMS edukatoric v diabetologiji
- Barbara Jemec Zalar, predstavnica Katedre za družinsko medicino
- Lili Steblovnik, predstavnica spec. ginekologije in porodništva
- Ksenija Slavec Jere, predstavnica ginekologije in porodništva primarne ravni
- Andrej Zavratnik, predstavnik diabetologov
- Draženka Pongrac Barlovič, predstavnica diabetologov

POTEK NOSEČNOSTNE SLADKORNE BOLEZNI

Širjenje znanja:

- Redna letna srečanja timov –
- diabetologi, ginekologi, porodničarji, družinska medicina;
- medicinske sestre v endokrinologiji, babištvo, v primarnem zdravstvenem varstvu (patronaža, CKZ, ADM)

NASTAJANJE POENOTENIH
MATERIALOV
ZA ŽENSKE Z NSB...

Psihološki vidiki NSB...

POTENCIALNI VIRI

- družba,
- družina,
- prijatelji,
- zdravstveni delavci,
- posameznice z NSB.

DOŽIVLJANJE STIGME

Zaznava stigme

Občutek, da jih drugi: **obsojajo, nadzirajo, krivijo, da so zbolele.** Prisotno je **samoobtoževanje** in občutek **pomanjkanja avtonomije.**

Stereotipi (lahko od posameznice ali pomembnih drugih)

Pomanjkanje samonadzora, lenoba, debelost, nezdrava nosečnica, nalepka, »diabetik«, ki je v nasprotju z nosečnostjo.

POSLEDICE STIGME

Psihološke

Strah, sram, samoobtoževanje, zaskrbljenost, jeza, distres, osamljenost/ socialna izolacija.

Vedenske

Prikrivanje diagnoze, neupoštevane priporočil, skrivanje (izvajanje meritev na skrivaj, izogibanje obrokov v družbi), opuščanje priložnosti za druženje.

manj optimalni izidi zdravljenja

KAKO LAHKO OMILIMO STIGMO?

Educiranje javnosti o NSB, podpora socialna mreža, odnos z zdravstvenimi delavci. Zdravstveni delavci imamo najprej možnost spremeniti komunikacijo kako govorimo z nosečnicami in O nosečnicah.

Za zaključek

Ženske z NSB – posebno ranljiva skupina z velikim potencialom za ohranjanje zdravja družine in družbe

Osredotočenost na dobre izide za žensko in plod

Čim prijaznejša izkušnja za ženske z enotnim pristopom na vseh ravneh in povsod po državi

“Sladkorna bolezen
ne izbira!”

